

Spis treści

Wstęp	9
-----------------	---

ROZDZIAŁ I

Stan wiedzy na temat życia i myśli Bohdana Kistiakowskiego	19
1. Myśl Bohdana Kistiakowskiego – aktualność zagadnienia	19
a) W poszukiwaniu ukraińskich tradycji liberalno-demokratycznych	19
b) Znaczenie Bohdana Kistiakowskiego jako naukowca	34
2. Ukraińska i rosyjska filozofia polityczna i prawna jako przedmiot badań naukowych w nauce polskiej	42
3. Myśl Bohdana Kistiakowskiego jako przedmiot badań naukowych	46
a) Nauka polska	46
b) Zachodnioeuropejska i amerykańska refleksja naukowa nad teorią prawa Kistiakowskiego	49
c) Prawnicy rosyjscy o myśli prawnej Kistiakowskiego	51
d) Współczesna ukraińska nauka wobec Bohdana Kistiakowskiego	54
4. Bohdan Kistiakowski – zarys biografii	56
a) Tło rodzinne oraz młodość	58
b) Działalność polityczna i lata studenckie	63
c) Kariera naukowa	67
d) Działalność w strukturach Ukraińskiej Republiki Ludowej oraz Hetmanatu Pawła Skoropadskiego	76
e) Po upadku Państwa Ukraińskiego	81

ROZDZIAŁ II

Geneza myśli politycznej i prawnej Bohdana Kistiakowskiego 87

1. Ukraińska myśl polityczna i jej wpływ na światopogląd Bohdana Kistiakowskiego 88
 - a) Zarys historii ukraińskiego ruchu kulturalnego i narodowego 89
 - b) Myśl polityczna Mychajły Drahomanowa 94
 - c) Prawo w myśli Ołeksandra Kistiakowskiego 104
2. Niemiecka myśl polityczno-prawna 110
 - a) Badeńska szkoła neokantyzmu – Wilhelm Windelband, Heinrich Rickert 112
 - b) Koncepcje państwa i prawa Georga Jellinka 120
 - c) Nauka o państwie Georga Jellinka 128
 - d) Rudolf von Ihering 131
 - e) Niemiecki idealizm – Rudolf Stammler 139
3. Rosyjska myśl prawna 147
 - a) Siergiej Muromcew i rosyjska socjologiczna szkoła prawa . . . 148
 - b) Rosyjska idealistyczna filozofia prawa – Paweł Nowgorodcew 156
 - c) Iwan Iljin i traktowanie prawa jako siły 165
4. Myśl prawna polskich prawników w Imperium Rosyjskim 172
 - a) Gabriel Szerszeniewicz 173
 - b) Psychologiczna teoria prawa Leona Petrażyckiego 181

ROZDZIAŁ III

Prawo w myśli Bohdana Kistiakowskiego 195

1. Kryzys nauk społecznych 196
 - a) Krytyka koncepcji organicznych, marksizmu i psychologizmu 199
 - b) Naukowy idealizm 206
2. Ogólna nauka prawa 213
 - a) Cel i przyczyna w prawie 213
 - b) Prawo obiektywne i subiektywne 218
 - c) Ogólna teoria prawa 222

- d) Pojęcia techniczne prawa 246
- e) Model metodologiczny Bohdana Kistiakowskiego 248
- 3. Świadomość prawna społeczeństwa rosyjskiego 252

ROZDZIAŁ IV

Państwo w myśli Bohdana Kistiakowskiego 267

- 1. Metodologia nauki o państwie 271
- 2. Istota państwa oraz definicja państwa prawnego 275
 - a) Państwo a społeczeństwo 275
 - b) Istota władzy 279
 - c) Definicja państwa prawnego. Państwo prawne a państwo konstytucyjne 284
 - d) Ewolucja relacji między państwem a prawem 287
 - e) Rola ustaw konstytucyjnych. Gwarancje i deklaracje praw człowieka 293
 - f) Państwo prawne i państwo konstytucyjne w ujęciu Bohdana Kistiakowskiego w nauce rosyjskiej i ukraińskiej . . 297
 - g) Gwarancje i deklaracje praw człowieka 301
- 3. Szczegółowe uwagi na temat ustroju państwowego 306
 - a) Bohdan Kistiakowski wobec trójpodziału władzy. 306
 - b) Narodowe przedstawicielstwo 312
 - c) Nadzwyczajne zgromadzenia 322
 - d) Rada Ministrów i opinia publiczna 327
- 4. Bohdan Kistiakowski wobec rewolucji 1905 roku oraz ustroju Rosji 332
 - a) Rewolucja 1905 roku i jej znaczenie w rozwoju Imperium Rosyjskiego 332
 - b) Ustawy Zasadnicze Imperium Rosyjskiego w myśli polityczno-prawnej Bohdana Kistiakowskiego . . . 341

ROZDZIAŁ V

Bohdan Kistiakowski wobec zagadnień politycznych 345

- 1. Bohdan Kistiakowski a socjalizm 346
 - a) Socjalizm a solidaryzm 347

b) Krytyka marksizmu	351
c) Państwo prawne a państwo socjalistyczne	355
d) Nowa nauka o państwie Antona Mengera i jego teoria prawa cywilnego w ustroju socjalistycznym	357
e) „Prawa socjalistyczne”	361
f) Bohdan Kistiakowski a idea równości	363
g) Socjalizm, liberalizm socjalny czy solidaryzm?	365
2. Nacjonalizm i sprawa ukraińska	369
a) Polemika z Piotrem Struwe	374
3. Bohdan Kistiakowski wobec kwestii Chełmszczyzny oraz autonomii Królestwa Polskiego	382
4. Autonomia Finlandii	387
5. Sympatie polityczne Bohdana Kistiakowskiego	389
a) Program Związku Wyzwolenia oraz Partii Konstytucyjnych Demokratów	390
b) Program Ukraińskiej Partii Federalno-Demokratycznej	393
c) Droga dokonywania reform oraz opinia na temat innych środowisk politycznych	401
6. Stosunek do państwowości ukraińskiej a działalność w strukturach Ukraińskiej Republiki Ludowej i Hetmanatu	403
a) Ustawa o obywatelstwie	407
b) Stosunek Bohdana Kistiakowskiego do Ukraińskiej Republiki Ludowej i Hetmanatu	409
Wnioski	413
1. Metodologia badań Bohdana Kistiakowskiego	414
2. Model państwa prawnego Bohdana Kistiakowskiego	415
3. Poglądy Bohdana Kistiakowskiego na państwo i prawo – myśl czy doktryna?	418
4. Bohdan Kistiakowski a kwestie narodowe i polityczne	422
5. Bohdan Kistiakowski jako liberał	423
Zakończenie	427
Bibliografia	435